

2019 m. liepos 4 d. Areios Pagos (Graikija) pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą byloje
AB/Olympiako Athlitiko Kentro Athinon — Spyros Louis

(Byla C-511/19)

(2019/C 319/28)

Proceso kalba: graikų

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas

Areios Pagos

Šalys pagrindinėje byloje

Ieškovė: AB

Atsakovė: Olympiako Athlitiko Kentro Athinon — Spyros Louis

Prejudiciniai klausimai

- A) Ar netiesiogine diskriminacija dėl amžiaus, kaip apibrėžta Direktyvos 2000/78 (¹) 2 straipsnio 1 dalyje ir 2 dalies b punkte, taip pat 3 straipsnio 1 dalies c punkte, turėtų būti laikomi valstybės narės teisės aktai, kuriuos kaip darbdaviai taiko valstybė, vietos valdžios institucijos ir viešosios teisės reglamentuojami juridiniai asmenys ir apskritai visos išplėstinio viešųjų paslaugų sektoriaus įstaigos (privatinės teisės reglamentuojamos įstaigos), kaip antai nurodytos Įstatymo Nr. 4024/2011 34 straipsnio 1 dalies c punkte, 3 dalies pirmoje pastraipoje ir 4 dalyje, pagal kuriuos tų įstaigų darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, kurios reglamentuojamos pagal privatinės teisės normas, yra taikoma darbo jėgos rezervo sistema, kurios laikotarpis negali būti ilgesnis kaip dvidešimt keturi (24) mėnesiai, taikant vienintelį esminį kriterijų — kad netrukus būtų įvykdytos senatvės pensijos skyrimo sąlygos, t. y., kad laikotarpiu nuo 2012 m. sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d. įmokos pensijai gauti būtų mokėtos trisdešimt penkerius (35) metus, kartu atsižvelgiant į aplinkybę, kad pagal atitinkamu laikotarpiu draudimo srityje galiojusius teisės aktus, be kitų nagrinėjamu atveju nesvarbių atvejų, siekiant įgyti teisę į senatvės pensiją dirbant pagal darbo sutartį, reikalauta, kad asmuo būtų dirbęs (ne mažiau kaip) 10 500 darbo dienų (35 metus) ir tą laiką būtų buvęs apdraustas IKA ar kitoje samdomų darbuotojų draudimo įstaigoje ir būtų (ne mažiau kaip) 58 metų amžiaus, neatmetant galimybės, kad konkrečiu atveju draudimo laikotarpis (35 metai) gali pasibaigti ir asmeniui esant kitokio amžiaus?
- B) Jeigu atsakymas į klausimą A) būtų teigiamas, ar darbo jėgos rezervo sistemos taikymas galėtų būti, vadovaujantis Direktyvos 2 straipsnio 2 dalies b punkto i papunkčiu ir 6 straipsnio 1 dalies a punktu, objektyviai ir racionaliai pagrįstas poreikiu nedelsiant užtikrinti organizacinius, veiklos ir balanso rezultatus, visų pirma — poreikį skubiai sumažinti viešąsias išlaidas, kad iki 2011 m. pabaigos būtų pasiekti konkretūs kiekybiniai tikslai, paminėti įstatymo aiškinamojoje ataskaitoje, kaip nurodyta vidutinės trukmės biudžeto strategijoje, kad būtų vykdomi valstybės įsipareigojimai partneriams kreditoriams, siekiant įveikti ūmią ir užsitęsusią ekonomikos ir finansų krizę, kurią tuo metu patyrė šalis, ir kartu racionalizuoti bei sustabdyti viešojo sektoriaus plėtrą?
- C) Jeigu atsakymas į klausimą B) būtų teigiamas,
- 1) ar taikant tokią priemonę, kokia nustatyta Įstatymo Nr. 4024/2011 34 straipsnio 1 dalies c punkte, kuriame numatytas drastiškas darbuotojų, kuriems taikoma darbo jėgos rezervo sistema, bazinio darbo užmokesčio sumažinimas 60 proc. jo bazinės algos, gautos tuo metu, kai jam pradėta taikyti darbo jėgos rezervo sistema, neįpareigojant tokių darbuotojų dirbti atitinkamoje viešojoje įstaigoje, dėl kurio jie (*de facto*) laikotarpiu nuo perkėlimo į darbo jėgos rezervą iki atleidimo iš darbo siekiant išleisti į senatvės pensiją netenka galimybės gauti didesnę darbo užmokesčių ir būti paaugštinti tarnyboje, yra tinkama ir būtina minėtam tikslui pasiekti pagal Direktyvos 2 straipsnio 2 dalies b punkto i papunktį ir 6 straipsnio 1 dalies a punktą tokiu atveju, kai įvykdomos visos šios sąlygos:
 - a) būdami darbo jėgos rezerve, tokie darbuotojai išsaugo galimybę susirasti kitą darbą (privačiajame sektoriuje) arba gali užsiimti laisvąja profesija ar amatu, neprarasdami teisės gauti pirmiau minėtą bazinės algos sumą, išskyrus atvejus, kai darbo užmokestis arba pajamos iš naujos veiklos viršija darbo užmokesčių, gautą iki perkėlimo į darbo jėgos rezervą, o tokiu atveju perviršio suma yra išskaičiuojama iš pirmiau minėtos bazinės algos sumos — 34 straipsnio 1 dalies f punktas;

- b) viešojo įstaiga darbdavė, o jos panaikinimo atveju — OAED įsipareigoja iki darbuotojo išėjimo į pensiją sumokėti atitinkamai draudimo įstaigai tiek darbdavio, tiek darbuotojo socialinio draudimo įmokas pagrindinei pensijai, papildomai pensijai, socialinei ir sveikatos priežiūrai, atsižvelgdama į darbo užmokestį, jo gautą prieš pradėdant jam taikyti darbo jėgos rezervo sistemą — 34 straipsnio 1 dalies d punktas;
- c) yra numatytos nuostatos, leidžiančios nukrypti nuo darbo jėgos rezervo sistemos, taikomos pažeidžiamoms socialinėms grupėms, kurioms reikalinga apsauga (darbo jėgos rezervui priskirto asmens sutuoktiniui, sutuoktiniui arba vaikui, kurio neįgalumo lygis yra ne mažesnis kaip 67 proc. ir kuris gyvena kartu su darbuotoju bei yra jo išlaikomas, darbuotojui, kurio neįgalumo lygis yra ne mažesnis kaip 67 proc., didelėms šeimoms, vienišiemis tėvams, gyvenantiems kartu su darbuotoju ir nuo jo priklausomiesiems) — 34 straipsnio 1 dalies b punktas;
- d) pirmenybė teikiama galimybei tokius darbuotojus perkelti į kitas laisvas darbo vietas viešosiose įstaigose, remiantis objektyviais ir nuopelnais pagrįstais kriterijais, įtraukiant juos į ASEP reitingus (34 straipsnio 1 dalies a punktas), tačiau ši galimybė visgi praktiškai ribojama dėl drastiško įvairių viešųjų įstaigų darbuotojų skaičiaus sumažinimo dėl poreikio sumažinti išlaidas;
- e) imamasi priemonių siekiant sugrąžinti paskolas, kurias į darbo jėgos rezervą perkelti darbuotojai buvo gavę iš Indėlių ir paskolų kasos, ir siekiant Graikijos valstybės ir Graikijos bankų asociacijos susitarimo, kuriuo siekiama sudaryti palankesnes sąlygas sugrąžinti paskolas, kurias tie darbuotojai buvo gavę iš kitų bankų, proporcingai jų bendroms namų ūkio pajamoms ir jų turtui — 34 straipsnio 10 ir 11 dalys);
- f) neseniai priimtame įstatyme (Įstatymo Nr. 4038/2012, OL A serija, Nr. 14, 1 straipsnio 15 dalyje) yra numatyta, kad griežtos pirmenybės tvarka turi būti priimtas reglamentas dėl pensijų ir apmokėjimo b ir c punktuose nurodytiems darbuotojams, ir bet kuriuo atveju tai turi būti padaryta per keturis mėnesius nuo atleidimo iš darbo ir atitinkamų dokumentų pensijai gauti pateikimo;
- g) daugeliu atvejų, įskaitant ir nagrinėjamą atvejį, laikotarpiu, kuriuo pagal privatinės teisės reglamentuojamas darbo sutartis dirbę darbuotojai bus pervesti į darbo jėgos rezervą, ir iki jų atleidimo iš darbo siekiant išleisti į senatvės pensiją, nebus prarastos pirmiau minėtos karjeros ir darbo užmokesčio padidėjimo galimybės, nes darbuotojas, ilgą laiką išdirbęs viešojoje įstaigoje, bus išnaudojęs galiojančiuose teisės aktuose už daromą pažangą numatytas darbo užmokesčio didinimo ir (arba) karjeros raidos galimybes.
- 2) Ar tokia priemonė, kokia yra numatyta Įstatymo Nr. 4024/2011 34 straipsnio 1 dalies e punkte ir dėl kurios, taikant Įstatymo Nr. 3198/1955 8 straipsnio b punktą, visiškai (arba analogiškai) prarandama darbuotojo atleidimo iš darbo atveju arba darbo sutarties nutraukimo atveju skiriama išmoka, nes įvykdomos sąlygos gauti senatvės pensiją, kurios suma sudaro 40 % papildomą draudimą turintiems darbuotojams skiriamos išeitinės išmokos (kuri komunalines paslaugas teikiančios viešosios įstaigos atveju arba valstybės subsidijuojamo privatinės teisės reglamentuojamo juridinio asmens (atsakovo šioje byloje) atveju negali viršyti 15 000,00 EUR), ir ta išmoka kompensuojama sumažintu darbo užmokesčiu, mokamu darbuotojo priskyrimo darbo jėgos rezervui laikotarpiu, yra tinkama ir būtina direktyvos 2 straipsnio 2 dalies b punkto i papunktyje ir 6 straipsnio 1 dalies a punkte nustatytam tikslui pasiekti, turint omenyje, kad bet kuriuo atveju pagal minėtus galiojančius darbo teisės aktus toks darbuotojas būtų gavęs sumažintą išmoką tiek tuo atveju, jeigu būtų pats išėjęs iš darbo, tiek tuo atveju, jeigu įstaiga, kurioje jis dirbo, būtų jį atleidusi iš darbo?

(¹) 2000 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyva 2000/78/EB, nustatanti vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus (OL L 303, 2000, p. 16; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 4 t., p. 79).